

Övervakningssystem för bank- och betalkonton
Datasöksystem - Instruktioner för ibruktagande och
underhåll

15.9.2022

Dnr.
adH1741/01.02.01/2019

Datasöksystem

Instruktioner för ibruktagande och underhåll

Dnr.
adH1741/01.02.01/2019**Övervakningssystem för bank- och betalkonton**
Datasöksystem - Instruktioner för ibruktagande och
underhåll**15.9.2022****INNEHÅLLSFÖRTECKNING**

1 Dokumentets syfte	3
2 Ordlista och förkortningar	3
3 Bakgrund och omfattning	4
4 Presentation av datasöksystemet.....	5
4.1 Uppgifter i datasöksystemet	5
4.2 Ansvar för uppgifternas riktighet	5
4.3 Aktörer och roller	6
5 Utlämnande av uppgifter ur datasöksystemet	6
6 Föreskrifts- och tillståndsförfarande	7
7 Datasäkerhet	8
7.1 Kraven för certifikaten	8
7.2 Förnyande av certifikat	8
8 Ibruktagningsfaser	9
8.1 Testning	9
8.2 Godkännande.....	9
8.3 Driftstörningar.....	9
8.4 Hantering av ändringar.....	9
8.5 Stöd från Tullen.....	9

Dnr.
adH1741/01.02.01/2019

Övervakningssystem för bank- och betalkonton
Datasöksystem - Instruktioner för ibruktagande och underhåll

15.9.2022
1 Dokumentets syfte

Dokumentets syfte är att instruera leverantörer av uppgifter (uppgiftslämnare) om ibruktagande och underhåll av datasöksystemet. Det här dokumentet kompletteras av beskrivningen av datasöksystemets frågegränssnitt.

2 Ordlista och förkortningar

Term	Förklaring
Övervakningssystem för bank- och betalkonton	Det nationella övervakningssystemet över bank- och betalkonton som består av ett Kontoregister, datasöksystem och fr.o.m. den 1 november 2022 av ett sammanställningsprogram, grundar sig på lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton 571/2019 samt på Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/843 av den 30 maj 2018 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism.
Datasöksystem	Datasöksystemet är ett elektroniskt datasöksystem för bank- och betalkonton som förvaltas av leverantören av uppgifter och med hjälp av vilket leverantören omedelbart och trots sekretessbestämmelserna förmedlar till den behöriga myndigheten de uppgifter om sina kunder som avses i 4 § 2 mom. i lagen om övervakningssystemet för bank- och betalkonton. Enligt lagen bestämmer Tullen de tekniska kraven för datasöksystemet och varje leverantör av uppgifter bygger upp sitt eget datasöksystem, dvs. det finns flera datasöksystem.
Registret över bank- och betalkonton/Kontoregistret	Registret över bank och betalkonton (Kontoregistret), är ett system som byggts upp av Tullen och som består av ett program för Kontoregistret och dess uppdaterings- och frågegränssnitt. Kontoregistret grundar sig på lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton 571/2019 samt på Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/843 av den 30 maj 2018 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism.
Personuppgiftsansvarig	I ett decentraliserat datasöksystem ansvarar leverantören av uppgifter i egenskap av personuppgiftsansvarig för uppgifternas tillgänglighet genom att administrera ett datasöksystem. Den behöriga myndigheten ansvarar i egenskap av personuppgiftsansvarig för de uppgifter den hanterar med hjälp av datasöksystemet.

Dnr.
adH1741/01.02.01/2019**Övervakningssystem för bank- och betalkonton**
Datasöksystem - Instruktioner för ibruktagande och
underhåll**15.9.2022**

Leverantör av uppgifter/administratör av datasöksystemet	Med leverantör av uppgifter/administratör av datasöksystemet avses en aktör som enligt lagen är skyldigt att administrera ett datasöksystem genom vilket leverantören av uppgifter omedelbart och trots sekretessbestämmelserna förmedlar till den behöriga myndigheten de uppgifter om sina kunder som avses i den ikraftvarande lagen. Med leverantör av uppgifter avses också i Finland belägna filialer till utländska betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar, kreditinstitut och tillhandahållare av virtuella valutor.
Uppgiftsanvändare/Behörig myndighet	Uppgiftsanvändaren är en behörig myndighet och advokatförening som definieras i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton och som har rätt att behandla de uppgifter som förmedlats med hjälp av övervakningssystemet för bank- och betalkonton.
Testning	Testning av datasöksystemets gränssnitt. Med testningen säkerställs funktionaliteten av åtminstone alla de uppgiftstyper som den ifrågavarande leverantören av uppgifter kommer att skicka vid produktion. Leverantören av uppgifter ansvarar för skapandet av testmaterialet.
Underhåll	Underhåll avser datasöksystemets processer såsom hantering av servicenivån, stöd för användning, störningshantering, problemutredning, hantering av användarrättigheter samt hantering av versioner och ändringar. Gällande dessa är ansvaret decentraliserat. Tullen ansvarar endast för de tekniska kraven genom sin föreskrift.

3 Bakgrund och omfattning

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/843 ska medlemsstaterna upprätta centraliserade automatiserade mekanismer som tillåter identifiering av innehavare av bank- och betalkonton och bankfack på nationell nivå.

Syftet med lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton är att främja myndigheternas tillgång till information genom att digitalisera uppgifterna om bank- och betalkonton samt att effektivisera myndigheternas förfrågningar så att de riktas rätt. Via det elektroniska systemet är informationen tillgänglig betydligt snabbare än genom en manuell överföring. Övergången till ett elektroniskt system för informationsöverföring ökar företagets och medborgarnas dataskydd, när informationen inte längre överförs t.ex. per fax. Målet är också att få till stånd förbättringar gällande informationens kvalitet, eftersom det finns en större risk för fel i den manuella insamlingen av uppgifter jämfört med den automatiserade processen, dvs. informationen som fås ur övervakningssystemet för bank- och betalkonton är mer tillförlitlig och risken för fel är mindre.

I Finland har en nationell lag om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton (571/2019) antagits. Enligt lagen består övervakningssystemet för bank- och betalkonton av 1) ett register över

Dnr.
adH1741/01.02.01/2019**Övervakningssystem för bank- och betalkonton**
Datasöksystem - Instruktioner för ibruktagande och
underhåll**15.9.2022**

bank- och betalkonton (Kontoregistret), 2) ett decentraliserat datasöksystem och 3) ett sammanställningsprogram fr.o.m. 1 november 2022.

4 Presentation av datasöksystemet

Datasöksystemet är ett system som byggts upp av leverantören av uppgifter. Det består av leverantörens egna system samt av ett tekniskt frågegränssnitt som specificerats av Tullen. Via frågegränssnittet kan behöriga myndigheter få tillgång till uppgifter som fastställts i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton.

Kreditinstituten har ålagts att förvalta ett datasöksystem. Kreditinstituten kan också be Finansinspektionen om tillstånd till undantag från skyldigheten att förvalta ett datasöksystem. Det betyder i praktiken att institutet ansluter sig till Kontoregistret.

Betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor kan välja om de själva skapar ett datasöksystem eller om de ansluter sig till Kontoregistret.

Uppbyggandet av ett datasöksystem ska anmälas till Tullens registratorskontor (kirjaamo(at)tulli.fi).

Tullen utfärdar en föreskrift gällande datasöksystemet och stöd för tolkningen av föreskriften, men varje leverantör av uppgifter ansvarar själv för uppbyggandet av datasöksystemet.

Leverantören av uppgifter ska omedelbart och utan att filtrera uppgifter svara på en elektronisk förfrågan som en behörig myndighet gör.

4.1 Uppgifter i datasöksystemet

Uppgifterna som förmedlas till den behöriga myndigheten via datasöksystemet har fastställts i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton. Uppgifternas utsträckning i tiden härleds från 3 kap. 3 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism där det på ett exakt och väl avgränsat sätt föreskrivs om uppgifterna om kundkontroll och bevarande av uppgifterna. Dessutom enligt artikel 40.1 b) i det femte penningtvätt direktivet, ska förvaringstiden för kundens identifikationsuppgifter också tillämpas på de uppgifter som är tillgängliga genom centraliserade mekanismer som avses i artikel 32 a.

I datasöksystemet ansvarar leverantören av uppgifter i egenskap av personuppgiftsansvarig för uppgifternas tillgänglighet genom att administrera ett datasöksystem. Den behöriga myndigheten ansvarar i egenskap av personuppgiftsansvarig för de uppgifter den hanterar med hjälp av datasöksystemet. Båda personuppgiftsansvariga är skyldiga att övervaka att uppgifterna behandlas lagenligt. Därutöver har det i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton fastställts, att den behöriga myndigheten ska föra en loggbok över användningen av datasöksystemet och loggboken ska innehålla de minimiuppgifter som fastställts i lagen.

4.2 Ansvar för uppgifternas riktighet

Uppgifterna som förmedlas till uppgifts användare med hjälp av datasöksystemet fastställs i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton. Den som levererar uppgifter svarar för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade. Leverantören av uppgifter är skyldig att visa att uppgifterna är exakta och vid behov uppdaterade.

Den personuppgiftsansvarige har en ansvarsskyldighet som härrör direkt från EU:s dataskyddsförordning, att personuppgifterna är exakta och vid behov uppdaterade; den personuppgiftsansvarige ska vidta alla rimliga åtgärder för att säkerställa att personuppgifter som är felaktiga i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas raderas eller rättas utan dröjsmål ("korrekthet"); den personuppgiftsansvarige har också en anmälningsskyldighet. Den personuppgiftsansvarige ska meddela alla som mottagit personuppgifter om korrigeringar och

Dnr.
adH1741/01.02.01/2019

Övervakningssystem för bank- och betalkonton
Datasöksystem - Instruktioner för ibruktagande och
underhåll

15.9.2022

raderingar av personuppgifter eller om behandlingsbegränsningar. Enligt lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton har den registrerade dock inte rätt att få veta till vilka myndigheter uppgifter redan har lämnats. Om den registrerade har bestridit riktigheten av sina uppgifter ska man dessutom för skyddandet av den registrerades rättigheter också förmedla uppgiften till den behöriga myndigheten. Den behöriga myndigheten har dock rätt att använda personuppgifterna under den tid det tar för uppgiftsleverantören att utreda uppgifternas riktighet.

4.3 Aktörer och roller

Uppgiftsanvändare är behöriga myndigheter och advokatföreningen, som har rätt till de uppgifter som definierats i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton.

Kreditinstituten implementerar i regel datasöksystemets gränssnitt, men ett kreditinstitut kan med ett tillstånd till undantag från Finansinspektionen ansluta sig till Kontoregistret.

Betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor är i regel anslutna till Kontoregistret, men kan med en anmälan skapa ett gränssnitt för datasöksystem.

En anmälan om uppbyggandet av ett datasöksystem, ska lämnas Tullens registratorskontor (kirjaamo(at)tulli.fi).

Tabell 1. Aktörer och roller i gränssnitten för övervakningssystemet för bank- och betalkonton

Aktörer	De som skapar ett gränssnitt för datasöksystemet	Användare av uppgifter i datasöksystemet
Behöriga myndigheter och advokatföreningen		X
Kreditinstitut	A	
Betalningsinstitut	B	
Institut för elektroniska pengar	B	
Tillhandahållare av virtuella valutor	B	

X) alltid

A) i regel

B) med anmälan

5 Utlämnande av uppgifter ur datasöksystemet

Leverantören av uppgifter ska med hjälp av datasöksystemet omedelbart och utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna ut till behöriga myndigheter de uppgifter som avses i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton.

Dnr.
adH1741/01.02.01/2019**Övervakningssystem för bank- och betalkonton**
Datasöksystem - Instruktioner för ibruktagande och
underhåll**15.9.2022**

Leverantörerna av uppgifter har indelats i två kategorier:

Kategori 1: kreditinstitut

Kategori 2: betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor

Den behöriga myndigheten gör sin förfrågan så att den gäller en viss tidsperiod och som svar skickas de uppgifter som är i kraft under just den tidsperioden.

I kategori 1 finns fyra användningsfall: förfrågan som görs om person, företag, konto eller bankfack.

- När man frågar efter en persons uppgifter returneras bara den berörda personens uppgifter, uppgifterna om de konton och bankfack som personen har tillgång till, samt uppgiften om de företag där personen är en verklig förmånstagare.
- När man frågar efter ett företags uppgifter returneras företagets uppgifter, uppgiften om kundrelationen samt uppgifterna om de konton och bankfack som företaget har tillgång till, samt uppgifterna om företagets verkliga förmånstagare.
- När man frågar efter ett kontos uppgifter returneras kontots uppgifter samt uppgifterna om de personer och företag som är kontoinnehavare eller de som har rätt att använda kontot. I fråga om företag med anknytning till kontot returneras också uppgiften om kundrelationen.
- När man frågar efter ett bankfacks uppgifter returneras bankfackets uppgifter samt uppgifterna om de personer och företag som hyr bankfacket och den som har användningsrätt till det. I fråga om företag med anknytning till bankfacket returneras också uppgiften om kundrelationen.

I kategori 2 finns tre användningsfall: förfrågan som görs om person, företag eller konto.

- När man frågar efter en persons uppgifter returneras bara den berörda personens uppgifter, uppgiften om kundrelationen samt om de konton som personen har tillgång till.
- När man frågar efter ett företags uppgifter returneras företagets uppgifter, uppgifterna om kundrelationen och om de konton som företaget har tillgång till.
- När man frågar efter ett kontos uppgifter returneras kontots uppgifter samt uppgifterna om de personer och företag som är kontoinnehavare eller de som har rätt att använda kontot. I fråga om företag och personer med anknytning till kontot returneras också uppgiften om kundrelationen.

Strukturen på datasöksystemets frågegränssnitt ska genomföras enligt gränssnittsbeskrivningen som Tullen fastställt. Frågegränssnittet genomförs med SOAP/XML Web Service teknologi.

Instruktioner för datasöksystemets tekniska genomförande och frågegränssnittets meddelanden finns i datasöksystemets frågegränssnittsbeskrivning.

6 Föreskrifts- och tillståndsförfarande

Tullen utfärdar en föreskrift och ger instruktioner för uppbyggande av frågegränssnittet till datasöksystemet. Kreditinstitut ska meddela Tullen när de bygger upp ett datasöksystem. Samma förfarande gäller betalinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor

Dnr.
adH1741/01.02.01/2019**Övervakningssystem för bank- och betalkonton**
Datasöksystem - Instruktioner för ibruktagande och
underhåll**15.9.2022**

som meddelar Tullen att de bygger upp ett datasöksystem. Tullen informerar den behöriga myndigheterna, dvs. uppgiftsanvändare, om uppbyggandet av ett datasöksystem.

Om ett kreditinstitut har anslutit sig till Kontoregistret med ett tillstånd till undantag från Finansinspektionen, kan det senare bygga upp ett datasöksystem och övergå till att använda det. När kreditinstitutet meddelar Tullen om ändringen, skickar Tullen föreskriften och anvisningen gällande datasöksystemets frågegränssnitt som kreditinstitutet kan ha till hjälp när det bygger upp datasöksystemet. När kreditinstitutet meddelar att frågegränssnittet till datasöksystemet är klart och har testats, stänger Tullen kreditinstitutets uppdateringsgränssnitt mot Kontoregistret. Samma förfarande gäller betalinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor som har tagit i bruk Kontoregistret och som senare meddelar Tullen att de bygger upp ett datasöksystem.

I oklara fall ger Tullen tilläggsanvisningar samt stöd åt uppgiftsleverantören. Tullen kan kontaktas per e-post till tilirekisteri@tulli.fi.

7 Datasäkerhet

Datasöksystemets datasäkerhet grundar sig på skydd av dataöverföringsförbindelserna med TLS-kryptering. Parterna vid dataöverföringen identifierar varandra med hjälp av servercertifikat. Dessutom är den formbundna meddelandetrafiken signerad digitalt.

Förbindelserna i datasöksystemet ska vara skyddat med TLS-kryptering med TLS-protokollets version 1.2 eller högre. Båda ändarna av förbindelsen identifieras med servercertifikat genom ömsesidig TLS-autentisering. Kraven för servercertifikaten har beskrivits i kapitel 7.1 i detta dokument samt i beskrivningen av frågegränssnittet i datasöksystemet.

Innehållet i meddelandena ska vara signerat som SOAP XML-poster med hjälp av signeringscertifikat. Signeringscertifikaten beskrivs närmare i kapitel 7.1 och i gränssnittbeskrivningen.

7.1 Kraven för certifikaten

Externa förbindelser till datasöksystemet skyddas med certifikat. Leverantören av uppgifter i datasöksystemet ska skaffa server- och systemsigneringscertifikat som uppfyller certifikatkraven och installera dem i systemet. För signering av meddelandena behövs dessutom ett signeringscertifikat. Tekniskt sett kan samma certifikat fungera både som server- och signeringscertifikat, eller så kan certifikaten vara separata. Vanligtvis installeras servercertifikatet i förmedlingsservern som sköter dataförbindelserna och signeringscertifikatet i bakgrundsservern som genererar svaren.

Certifikatet söks av den part som genererar och förmedlar svaren till uppgiftsanvändarnas förfrågningar. Om man anlitar en tjänsteleverantör som genererar och förmedlar meddelandena på meddelandedeklarantens vägnar så ansöker tjänsteleverantören om certifikatet. I sådana fall ska meddelandedeklaranten befullmäktiga tjänsteleverantören att signera de meddelanden som skickas.

7.2 Förnyande av certifikat

Certifikatet ska förnyas i god tid före det går ut. Ett utgången certifikat kan inte användas. Kontrollera de gällande kraven för certifikaten i beskrivningen av datasöksystemets frågegränssnitt.

Enligt 4 § 3 mom. samt 8 § i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton har den behöriga myndigheten rätt att få uppgifterna gratis och således ansvarar leverantören av uppgifter för kostnaderna för användningen av certifikatet.

Dnr.
adH1741/01.02.01/2019**Övervakningssystem för bank- och betalkonton**
Datasöksystem - Instruktioner för ibruktagande och
underhåll**15.9.2022****8 Ibruktagningsfaser**

Ibruktagandet av datasöksystemet innefattar testning, öppning av dataförbindelser samt godkännande av tjänsten. Leverantören av uppgifter svarar för sina egna system, tjänster och dataförbindelser samt för de kostnaderna som dessa orsakar leverantörens egen organisation och de tredje parter som eventuellt behövs för ibruktagandet. Strukturen på datameddelandet måste genomföras enligt gränssnittsbeskrivningen som Tullen fastställt.

Leverantören av uppgifter ska utse en kontaktperson för ibruktagande och underhåll som verkar som första kontakt med Tullen.

8.1 Testning

Tullen testar integrationen separat med varje leverantör av uppgifter. Tullen samordnar testningen tillsammans med leverantören av uppgifter. Funktionen av datasöksystemets gränssnitt testas genom att i Tullens kundmiljö skicka API-förfrågningar till uppgiftsleverantörens system och genom att verifiera svaren man fått.

Syftet med testningen är att säkerställa funktionaliteten av åtminstone alla de uppgiftstyper som den ifrågasatt leverantören kommer att skicka vid produktion. Leverantören av uppgifter ansvarar för skapandet av testmaterialet. Testmaterialet får inte innehålla riktiga data såsom naturliga personers namn eller kontouppgifter.

Innan produktionsanvändningen inleds säkerställs dessutom förbindelsernas funktion i produktionen.

8.2 Godkännande

När leverantörens alla uppgifter som gäller ibruktagandet har gjorts och testats, godkänner Tullen med en skriftlig anmälan att produktionsbruket inleds.

8.3 Driftstörningar

Leverantören av uppgifter ska omedelbart och utan att filtrera uppgifter svara på en elektronisk förfrågan av uppgiftsanvändaren. Datasöksystemets frågegränssnitt ska vara tillgängligt hela tiden.

Leverantören av uppgifter och Tullen ska utan dröjsmål informera andra aktörer om sådana felsituationer i sin tjänst som inverkar på hur frågegränssnittet fungerar. Leverantörerna ska också meddela Tullen alla planerade underhålls- och driftavbrott med inverkan på frågegränssnittet eller leveransen av uppgifterna.

8.4 Hantering av ändringar

Tullen informerar om gränssnittsändringarna i beskrivningen av datasöksystemens frågegränssnitt och underrättar också de utsedda kontaktpersonerna om ändringarna.

Om leverantörer av uppgifter upptäcker ändringsbehov i ett datasöksystems frågegränssnitt, kan de skicka ett ändringsförslag till Tullen per e-post [tilirekisteri\(at\)tulli.fi](mailto:tilirekisteri@tulli.fi).

8.5 Stöd från Tullen

Tullen erbjuder stöd med anknytning till datasöksystemens anvisningar och deras genomförande, handlingsmodeller och innehåll. Den huvudsakliga stödformen är Tullens webbsidor där man publicerat anvisningar. Därtill kan man kontakta underhållet per e-post tilirekisteri@tulli.fi.